

SỰ IM LẶNG CỦA BIỂN CẢ

(Bài 5)

+ Nguyên tác “**Le Silence de la Mer**”,
tác giả **Vercors**.

+ TTBG chuyển Việt ngữ từ bản tiếng Pháp của Vercors (NXB Albin Michel, 1951) lần bản dịch Anh ngữ của Cyril Connolly (NXB The Macmillan Company, 1944).

□

Một buổi tối khi đi vào phòng mình để lấy túi thuốc lá, tôi bỗng nghe tiếng phong cầm. Âm thanh bản “Prélude & Fugue Thứ Tám” vang lên. Đó là bản mà cô cháu đã tập luyện trước khi tai ương xảy đến. Cuốn sách nhạc vẫn còn mở ở trang đó, nhưng mãi cho tới đêm ấy, cô quyết định không luyện đàn nữa. Điều cô bắt đầu lại bản nhạc đã làm dậy lên trong tôi nỗi vui thích pha lẫn kinh ngạc. Tôi tự hỏi “*Cái gì cần thiết tự sâu thẳm nội tâm đến có thể làm cho cô bất thần đổi ý như vậy?*”

Nhưng, không phải là cô; cô vẫn đang ngồi đàn tại ghé bàn của mình. Đôi mắt cô bắt gặp mắt tôi và gửi đến tôi một tín hiệu mà tôi không giải thích được. Tôi nhìn thấy cái lưng dài đang cúi xuống trên đàn, cái gáy nghiêng nghiêng, hai bàn tay thanh nhã, mạnh mẽ; những ngón lướt nhanh trên phím như thể chúng có một sức sống từ trong chính chúng.

Chàng tuổi trẻ chỉ chơi bài Prélude, rồi đứng lên rời khỏi đàn, đến bên lò sưởi.

Giọng chàng trầm, hơn nữa là một tiếng thì thầm:

“Không có gì vĩ đại bằng. Vĩ đại? –cũng chưa hoàn toàn đúng với từ ngữ đó. Vượt qua khỏi con người –bằng xương bằng thịt. Điều ấy làm chúng ta hiểu; không, ước chừng...; không, dự đoán... sự dự đoán Thiên Nhiên là gì... Thiên Nhiên tuyệt diệu và không thể hiểu thấu... Thiên Nhiên... không thể tước đoạt... của tâm hồn con người. Vâng, đó là loại âm nhạc vô tình, tàn nhẫn...”

Trông chàng như đang tự thám hiểm những tư tưởng riêng, trong sự lặng yên mơ mộng. Vành môi dưới được cắn nhẹ.

“Jean-Sébastien Bach... ông là một người Đức. Dân tộc tôi có con người ấy; con người vô tình, tàn nhẫn. Tôi muốn nói: *‘Một nhân vật nổi trội khác biệt hẳn những người Đức thông thường’.*”

Rồi, sau một lúc ngừng:

“Loại nhạc đó –tôi rất yêu, rất quý trọng; nó làm tôi hoan hỉ hết sức; nó giống như sự hiện diện của Thượng Đế trong tôi... nhưng nó không phải là loại nhạc của tôi.

“Tôi muốn nói, phần tôi, tôi thích sáng tác loại âm nhạc có thể đưa con người vào con đường với được tới sự thật. Đó cũng là *‘con đường tôi đã chọn’*. Tôi không muốn, không thể bắt chước người khác. Điều ấy, bây giờ tôi biết chính xác; biết với trọn trái tim của mình. Từ bao giờ? Từ khi tôi sống trong nhà này.”

Chàng quay lưng về phía chúng tôi, gác hai bàn tay lên bệ rìa lò sưởi, những ngón bầu chặt, phô ra khuôn mặt với cái nhìn như đang muốn tìm kiếm điều gì xuyên qua những thanh sắt của cái rá lò.

Giọng chàng trầm và rì rào hơn:

“Bây giờ tôi thực sự rất cần nước Pháp. Nhưng tôi ao ước rất nhiều; tôi cầu xin một sự đón chào từ nó. Chẳng nghĩa lý gì khi ở nơi đây như một kẻ lạ -một du khách hoặc một kẻ xâm chiếm. Nước Pháp chẳng ban cho gì cả, -bởi, chẳng lấy được gì của nước Pháp. Sự giàu có, thực sự giàu có của đất nước này, không ai có thể chinh phục. Cần phải uống giọt sữa từ ngay chính bầu ngực nước Pháp; cần phải được nước Pháp ban cho giọng sữa qua hành động và cảm xúc của một tình mẹ... Tôi biết rõ rằng điều ấy phải tùy vào nước Đức chúng tôi... nhưng nó cũng tùy vào nước Pháp nữa. Nước Pháp phải tán thành để hiệu ra nỗi khao khát của chúng tôi, phải ưng thuận để giải cơn khát đó... và phải bằng lòng để liên kết chính nước Pháp vào với nước Đức.”

Chàng đứng lên, mắt không rời lò sưởi, những ngón tay vẫn bầu lên mặt đá. Giọng chàng vang lớn hơn:

“Riêng tôi, tôi phải sống ở đây, thật lâu. Trong một căn nhà như nhà này; là đứa con trong một nơi chốn như làng mạc này... Tôi phải...”

Chàng im lặng.

Quay về phía chúng tôi, đôi môi mỉm nụ cười nhưng đôi mắt lại chăm chú vào cô cháu, chàng nói:

“Những chương ngại sẽ được vượt qua. Sự thành tâm luôn luôn khắc chế được mọi ngăn trở.

“Tôi xin chúc cô và ông một giấc ngủ thật ngon.”

[]

Trần Thị Bông Giấy.
(Trong mùa đại dịch Virus Vũ Hán, June 2020).

[]